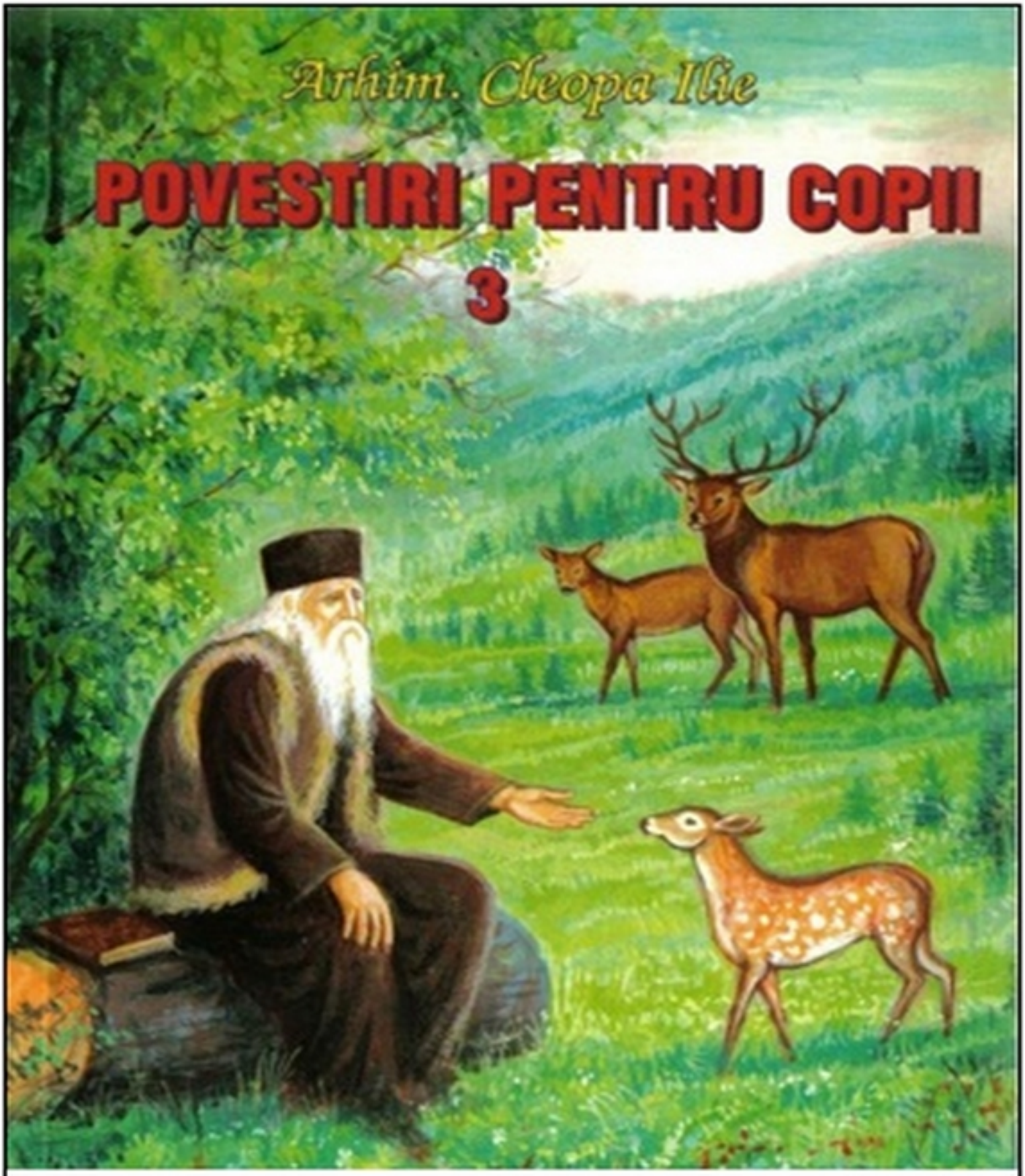
Arhim. Cleopa Ilie
POVESTIRI PENTRU COPII
3

SFÂNTUL MARE MUCENIC EUSTATIE PLACHIDA

Arhim. Cleopa Ilie

POVESTIRI PENTRU COPII

3

Arhim. Cleopa Ilie

POVESTIRI PENTRU COPII

3

Cu binecuvântarea
I. P. S. Daniel
Mitropolitul Moldovei și Bucovinei

Editura Mănăstirea Sihăstria
2007

Descrierea CIP a Bibliotecii Naţionale a României
CLEOPA ILIE, arhimandrit
Povestiri pentru copii / arhim. Cleopa Ilie.
– Vânători-Neamţ: Mănăstirea Sihăstria, 2006-
3 vol.
ISBN 973-7897-14-5
Vol. 3: -2007. - ISBN 978-973-7897-25-1

821.135.1-93-97

SFÂNTUL MARE MUCENIC EUSTATIE PLACHIDA

Una din însuşirile cele nemărginite ale lui Dumnezeu este atotştiinţa Sa, prin care toate le ştie şi de toate poartă grijă.

Dumnezeu este atotştiutor şi cunoscător al inimilor noastre. El ne ştie înainte de a ne naşte. El cunoaşte şi vede cugetele minţii şi inimii fiecăruia dintre noi. De la Botez şi până în clipa morţii, îngerii noştri păzitori scriu faptele şi gândurile noastre bune şi rele. Ei ne numără paşii pe care-i facem la biserică, la pocăinţă, la cercetarea bolnavilor sau la săvârşirea faptelor rele. Iar în ceasul morţii, îngerii noştri păzitori ne însoţesc, împreună cu faptele noastre bune şi rele, până la scaunul judecăţii, în faţa Dreptului judecător, Iisus Hristos.

Ştiinţa cea atotcuprinzătoare şi fără de margine a lui Dumnezeu priveşte spre toate

inimile oamenilor și, dacă vede o inimă înfrântă și zdrobită pentru ceea ce a greșit înaintea Lui, nu o pedepsește, ci cu mila și cu darul Său o luminează și o povățuiește la calea mântuirii. Căci știm din Dumnezeiasca Scriptură că Dumnezeu celor mândri le stă împotrivă, iar celor smeriți le dă har. Dacă bunătatea și mila lui Dumnezeu nu ar căuta spre cei greșiți și smeriți cu inima care sunt gata să se întoarcă spre El, apoi nimeni dintre oameni nu ar putea să se mântuiască, deoarece, după mărturia Sfintei Scripturi, „toți multe greșim" și „nimeni nu este bun fără numai Dumnezeu".

Deci pe cei smeriți îi cheamă Dumnezeu la credință, la rugăciune, la împlinirea faptelor bune, la împăcare cu El, la sfințenie și desăvârșire. Îi cheamă de la moarte la viață, îi cheamă la pace, îi cheamă la fericirea și slava veșnică, îi cheamă să împărățească cu El întru Împărăția Cerurilor.

În cele ce urmează vă voi spune o istorie adevărată, din care se va arăta luminat acest lucru.

În vremea când împăraţii romani prigoneau pe creştini petrecea în Roma un general vestit, anume Plachida.

Acesta era de neam bun, slăvit, mai bogat decât alţii şi atât de viteaz în războaie încât chiar şi numai numele lui era înfricoşat vrăjmaşilor. Acesta a fost ales povăţuitor al oştirii romanilor şi a arătat multă bărbăţie în războaie, încă de pe vremea împăratului Tit (79-81), iar apoi a fost foarte cinstit de împăratul Traian (98-117).

El, deşi era păgân şi se închina la zei, arăta în viaţa sa fapte creştineşti, hrănindu-i pe cei flămânzi, îmbrăcându-i pe cei goi, ajutându-le celor căzuţi în primejdii şi liberându-i pe mulţi din legături şi din temniţe. Şi încă mai mult se bucura atunci când îi făcea bine cuiva, dându-i mână de ajutor când acela era în primejdie, decât atunci când biruia cu mâna pe vrăjmaşi. Căci era ca un alt Cornelie, despre care pomenesc Faptele Apostolilor, în toate lucrurile bune desăvârşit, afară numai că nu avea sfânta credinţă, cea în Domnul nostru Iisus Hristos, fără de care toate faptele cele bune sunt moarte.

Şi avea soţie tot aşa cu fapte bune, ca şi dânsul, cu care a născut doi fii.

Şi erau Plachida şi femeia sa foarte buni şi milostivi spre toţi care erau în nevoi. Le lipsea aceasta numai, să cunoască pe Unul, adevăratul Dumnezeu, dar, neştiindu-L, prin fapte bune Îl cinsteau.

Deci iubitorul de oameni Dumnezeu, Cel ce vrea ca toți să se mântuiască și nu trece cu vederea pe cei ce fac cele bune, n-a trecut cu vederea nici pe acest bărbat virtuos și nu l-a lăsat să piară în întunericul înșelăciunii idolești, ci l-a făcut pe el primit Lui (căci în toate neamurile, cel ce se teme de Dumnezeu și face dreptate este primit), și a vrut ca să-i arate lui calea mântuirii cu un chip ca acesta:

Fiind Plachida într-o zi, după obiceiul său, la vânătoare de fiare cu slugile sale, a găsit o cireadă de cerbi și, rânduindu-și călăreții, au început a urmări pe cerbi. Și văzând un cerb mai mare din toată mulțimea, alerga după el. Și s-a despărțit Plachida de ostașii săi, cu puțini tovarăși alergând după el. Iar Plachida singur, având calul mai iute, a alergat mai departe după cerb în pustie. Deci alergându-l pe el mult și fugind departe, cerbul s-a suit pe o piatră înaltă și stătea pe dânsa; și, sosind aproape Plachida singur, cugeta în sine cum ar putea să vâneze cerbul, și privea la el. Și stând Plachida mult și privind la cerb, i s-a arătat lui Hristos Domnul, astfel:

Era o cruce foarte luminoasă între coarnele cerbului, spre care privind Plachida a văzut asemănarea trupului Celui răstignit pe cruce pentru noi, Iisus Hristos.

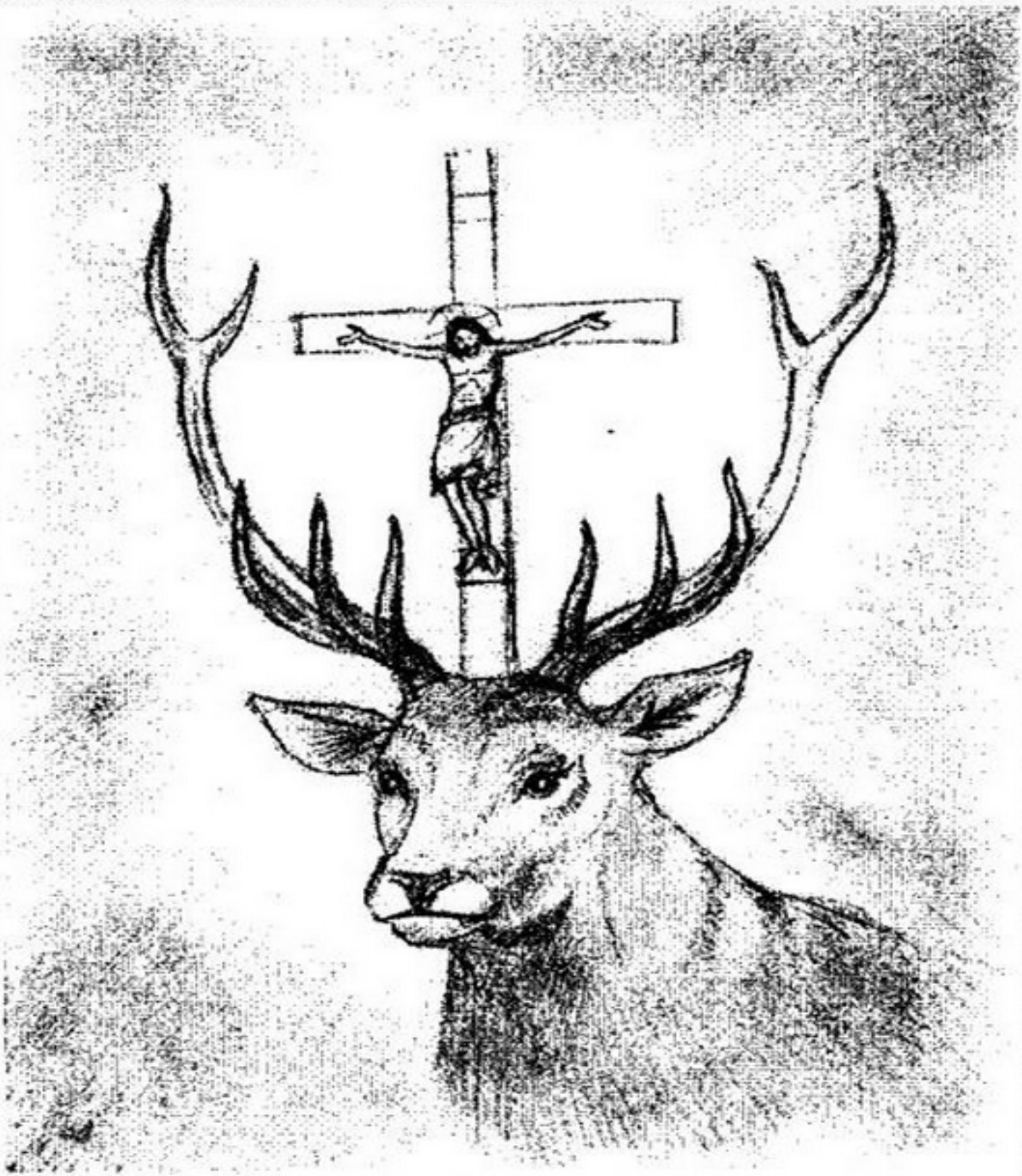

Deci, minunându-se de acea vedenie, a auzit de acolo un glas zicând către dânsul:

– De ce mă prigonești, Plachido?

Şi îndată, odată cu acest dumnezeiesc glas, a căzut frică peste el şi, căzând de pe cal la pământ, zăcea ca un mort. Apoi, abia venindu-şi în sine, a zis:

— Cine eşti tu, Doamne, Cel ce grăieşti cu mine?

Iar Domnul i-a zis lui:

— Eu sunt Iisus Hristos, Care, Dumnezeu fiind, pentru mântuirea omenească m-am îmbrăcat în trup, de voie am pătimit şi cruce am răbdat; iar tu, neştiindu-Mă, Mă cinsteşti, pentru că lucrurile tale cele bune şi milosteniile cele multe s-au suit înaintea Mea, şi Mi-am adus aminte să te mântuiesc pe tine. De aceea M-am arătat ţie prin această vieţuitoare, ca să Mă cunoşti pe Mine şi să te unesc cu credincioşii robii Mei, pentru că nu vreau ca omul cel ce face lucruri drepte să piară încurcându-se în cursele vrăjmaşului.

Apoi, sculându-se Plachida de la pământ, n-a mai văzut pe nimeni şi a zis:

— Acum, Doamne, cred că Tu eşti Dumnezeul cerului şi al pământului şi Făcătorul a toate făpturile. Deci Ţie Unuia mă închin, iar

alt Dumnezeu afară de Tine de acum nu voi să știu, ci Ție, Doamne, mă rog! Povățuiește-mă pe mine ce să fac!

Și s-a făcut un glas către dânsul, zicându-i:

— Să mergi la un preot creștin și să fii botezat de către dânsul, apoi acela te va învăța pe tine calea mântuirii.

Acestea auzindu-le, Plachida s-a umplut de bucurie și de umilință și, căzând la pământ, s-a închinat cu lacrimi Domnului Celui ce i S-a arătat lui, și se căia că până atunci n-a știut dreptatea și n-a cunoscut pe Dumnezeu Cel adevărat. Dar se bucura cu duhul că s-a învrednicit de un dar ca acela, care l-a adus pe el la cunoștință și l-a povățuit la calea cea dreaptă. Apoi, încălecând pe cal, s-a întors la ai săi, veselindu-se cu duhul și nespunând nimănui ceea ce se întâmplase.

Iar după ce s-a întors de la vânat la casa sa, a chemat la un loc osebit pe soția sa și i-a spus ei toate cele ce văzuse. Iar ea a zis:

— Eu, în noaptea cea trecută, am auzit pe oarecare zicând către mine: „Tu și bărbatul tău și fiii tăi, veți veni mâine la Mine și mă veți

cunoaşte pe Mine, Iisus Hristos, adevăratul Dumnezeu, Cel ce dau mântuire celor ce Mă iubesc pe Mine". Aşadar, să nu zăbovim, ci degrab să facem ceea ce ni s-a poruncit nouă.

Deci, după ce s-a înnoptat, a poruncit Plachida slugilor sale să caute unde trăieşte preotul creştin şi, înştiinţându-se de casa lui unde locuieşte, şi-a luat femeia şi copiii şi pe oarecare din slujitorii săi cei credincioşi şi au mers la casa acelui preot, pe nume Ioan, şi i-au spus toate cu de-amănuntul, cum li s-a arătat lor Dumnezeu, şi au cerut Sfântul Botez de la el.

Iar preotul, auzind acestea, a preamărit pe Dumnezeu cel ce adună dintre neamuri popor bineplăcut Lui şi, învăţându-i pe ei sfânta credinţă, le-a spus toate poruncile lui Dumnezeu; apoi, din belşug învăţându-i şi făcând rugăciune, i-a botezat în numele Tatălui şi al Fiului şi al Sfântului Duh.

Şi la Sfântul Botez i s-a dat lui Plachida numele Eustatie, soţia lui a primit numele Teopista, iar fiii lor s-au numit Agapie şi Teopist.

Şi, împărtăşindu-i preotul cu Sfintele Taine cele dumnezeieşti, le-a dat binecuvântare cu pace, zicându-le:

— Dumnezeu să fie cu voi, Cel ce v-a luminat pe voi cu lumina cunoștinței Sale și v-a chemat la moștenirea vieții veșnice.

Apoi s-au dus la casa lor, renăscuți din scăldătoarea botezului și plini de negrăită bucurie, pentru că darul lui Dumnezeu luminase sufletele lor și le îndulcise inimile, încât li se părea că sunt în cer, nu pe pământ.

Iar a doua zi, încălecând Eustatie pe cal și luând câteva slugi, s-a dus la locul unde L-a văzut pe Domnul, ca să-I dea mulțumită pentru nespusele Lui daruri. Și sosind la locul acela, a trimis pe slugile sale, zicându-le:

— Să căutați vânat.

Iar el, descălecând de pe cal, a căzut cu fața la pământ rugându-se cu lacrimi și mulțumind lui Dumnezeu pentru mila Lui cea negrăită, că a binevoit a-l lumina cu lumina credinței, pe el împreună cu toată casa sa. Deci de aici înainte s-a încredințat în mâinile Domnului său, punându-și nădejdea în voia Lui cea bună și desăvârșită, ca, după a Sa bunătate, pe toate cele pentru dânsul să le rânduiască spre folos, precum știe și vrea.

Şi i s-a făcut acolo descoperire de ispitele şi de necazurile cele ce aveau să vină asupra lui. Pentru că a auzit pe Domnul grăind către dânsul:

— Eustatie, se cade ţie să-ţi arăţi faptele credinţei tale, nădejdea ta cea neschimbată şi dragostea ta către Mine; iar acestea se cunosc nu în bogăţiile cele trecătoare şi în dregătoria cea deşartă, ci în sărăcie şi în ispite. Pentru acestea ai să ajungi în multe necazuri şi o să fii ispitit în primejdii ca un alt Iov, pentru ca, fiind curăţit ca aurul în topitoare, vrednic Mie să te afli şi să primeşti cunună din mâinile Mele.

Iar Eustatie a zis:

— Doamne, iată înaintea Ta sunt, fă cu mine ceea ce voieşti, sunt gata să primesc cu mulţumire orice din mâinile Tale. Că Tu bun şi milostiv eşti; pedepseşti cu milă ca un Tată, şi oare să nu primesc învăţătura părintească din mâinile Tale cele îndurătoare? Cu adevărat sunt gata a suferi ca un rob şi a răbda toate cele puse asupra mea, numai să fie cu mine ajutorul Tău cel atotputernic.

Şi iar a auzit acel glas:

— Dar când vrei să primești necazul: acum sau în zilele cele mai de pe urmă ale vieții tale?

Iar Eustatie a zis:

— Doamne, de nu se poate ca să treacă ispitele, apoi dă-mi acum ca să rabd acele primejdii, numai trimite-mi ajutorul Tău, ca să nu mă biruiască răutatea și să nu mă smulgă pe mine de la dragostea Ta!

Atunci Domnul i-a zis:

— Îndrăznește, Eustatie, căci darul meu va fi cu tine, păzindu-te! Apoi când în adâncul smereniei vei veni, Eu te voi înălța pe tine și te voi proslăvi, nu numai la cer înaintea îngerilor Mei, dar și înaintea oamenilor, pentru că, după acele multe necazuri, iar te voi mângâia pe tine, și în dregătoria ta cea dintâi te voi rândui. Iar tu nu de cinstea cea trecătoare să te veselești, ci pentru că numele tău este scris în ceruri.

Așa vorbind Sfântul Eustatie împreună cu nevăzutul Dumnezeu și primind descoperirile Lui, s-a umplut de multă bucurie duhovnicească și de dumnezeiesc dar în acel loc și s-a întors la casa sa, aprinzându-se de dumnezeiasca dragoste.

Deci nu a tăinuit aceasta nici de cinstita sa soție, ci, pe toate care din dumnezeiasca descoperire le știa, le-a spus ei, că vor veni asupra lor multe ispite și necazuri, pe care se cuvine să le rabde cu bărbăție pentru Domnul. Iar de le vor răbda pe toate acestea, atunci Domnul le va întoarce spre bine întru veșnică veselie și bucurie. Apoi, auzind de aceasta femeia cea înțeleaptă, a zis:

— Voia Domnului să fie cu noi, numai să rugăm cu dinadinsul bunătatea Lui ca să ne dea nouă răbdare.

Și vieţuiau în toată dreapta credință și cinste, nevoindu-se în post și în rugăciuni, făcând milostenii la săraci mai multe decât în trecut și petrecând în toate faptele bune cu osârdie, mai mult decât înainte de a fi botezați. Căci Dumnezeu îi călăuzea cu darul Lui și le umplea inimile de dragoste dumnezeiască pentru toți cei necăjiți și împovărați, din care nu puțini erau în marea cetate împărătească a Romei.

Însă nu după multe zile, s-au împlinit și cele mai înainte descoperite de Dumnezeu Sfântului Eustatie.

Deci, cu îngăduinţa lui Dumnezeu, au intrat boala şi moartea în casa lui, în oameni şi în dobitoace, şi se îmbolnăviră toţi cei ce

petreceau în curtea lui. Şi după puţină vreme au murit aproape toate slugile lui, dobitoacele şi toate animalele de casă. Încă au furat şi tâlharii averile lor noaptea, intrând în cămări, care atunci nu mai erau păzite. Şi chiar dacă vreuna din slugi mai era încă în viaţă, fiind cuprinsă de boală, zăcea în pat.

Şi în puţină vreme, slăvitul acela şi bogatul dregător a sărăcit. Dar nu s-a mâhnit de aceasta, nici nu s-a necăjit. În toate acestea ce i s-au întâmplat, Eustatie n-a căzut în cârtire, ci, mulţumind lui Dumnezeu, ca un alt Iov grăia: „Domnul a dat, Domnul a luat. Precum Domnul a voit, aşa a făcut. Fie numele Domnului binecuvântat".

Şi o încuraja pe soţia sa, ca să nu se necăjească de cele ce se întâmplau. Iar ea îl încuraja pe el, şi amândoi răbdau cu mulţumire, încredinţându-se voii Domnului lor, şi se mângâiau cu nădejdea în mila lui Dumnezeu.

Deci, văzându-se pe sine Eustatie sărăcit, a gândit să se tăinuiască de toţi cunoscuţii şi să petreacă într-o ţară depărtată între oamenii de rând, ascunzându-şi neamul său cel bun şi

dregătoria cea mare în sărăcie și în smerenie, ca așa, fără vreo piedică sau gâlceavă, să slujească Celui ce a sărăcit și S-a smerit pentru mântuirea noastră, lui Hristos Domnul.

Deci sfătuindu-se despre aceasta cu soția sa, au hotărât ca vremea ieșirii lor din cetate să fie noaptea. Și așa au făcut. Tăinuindu-se de casnicii lor, care rămăseseră foarte puțini și aceia bolnavi, și-au luat pe cei doi fii ai lor și, schimbându-și hainele cele de mult preț, s-au îmbrăcat în altele rupte; apoi, luând puține averi, doar câte au putut să ia, au ieșit noaptea din casă, lăsând toate pentru Dumnezeu, slava și cinstea și bogăția, de care, deși se lipsise Eustatie, ar fi putut cu înlesnire să le câștige din nou, fiind de neam mare, cu înaltă dregătorie, iubit împăratului și cinstit de toți.

Dar pe toate acestea le-a socotit a fi gunoaie, numai ca să dobândească pe Dumnezeu ajutor sieși. Și umbla prin locuri neștiute, ascunzându-se de cunoașterea omenească; se depărta fugind și se așeza în mijlocul oamenilor celor de jos și care nu-l cunoșteau.

Așa ieșind din prealuminatele lui palate, se înstrăina, următor fiind lui Hristos, neavând unde să-și plece capul.

Şi s-au înştiinţat degrabă împăratul şi toţi cei mari, că iubitul lor dregător, Plachida, s-a ascuns nu se ştie unde. Şi se mirau toţi de ce i s-o fi întâmplat! Oare nu cumva l-a omorât pe el cineva din vrăjmaşii lui? Sau a pierit singur prin vreo întâmplare? Şi nu se pricepea nimeni să spună ceva în legătură cu dânsul. Deci se îngrijorau toţi şi se făceau cercetări, dar n-a putut nimeni să descopere tainele lui Dumnezeu care se făceau cu Eustatie. Pentru că cine a cunoscut gândul Domnului? Sau cine I s-a făcut Lui sfetnic?

Iar Eustatie, trăind într-un oarecare loc neştiut, i-a zis femeia lui:

— Până când să trăim aici? Să mergem mai bine în ţări depărtate, ca nu cumva să ne cunoască pe noi cineva şi să ne facem de ocară cunoscuţilor noştri.

Şi, luându-şi copiii, s-au dus pe calea care merge spre părţile Egiptului; şi mergând câteva zile, au sosit la mare.

Acolo aflând în port o corabie care avea să meargă la Egipt, au intrat într-însa şi începură a merge. Iar stăpânul corabiei era foarte barbar.

Acela, văzând pe femeia lui Eustatie frumoasă, a gândit vicleșug în inima sa, vrând să o ia de la acel om sărac. Apoi, sosind în portul la care se cădea să iasă Eustatie din corabie și să meargă în calea sa, stăpânul corabiei a luat pe femeia lui Eustatie în loc de plată. Iar Eustatie se împotrivea lui și nu voia să i-o dea, dar n-a putut să facă nimic mai mult. Căci barbarul acela nebun și fără de omenie, scoțând sabia, voia să-l ucidă și să-l arunce în mare. Și nu era nimeni ca să ajute lui Eustatie, și a început cu plângere a cădea la picioarele omului aceluia, rugându-l ca să nu-l despartă de iubita sa soție. Dar nici așa n-a reușit ceva, că nelegiuitul i-a răspuns cu mânie, zicându-i:

— Sau du-te tăcând, de vrei să fii viu, sau vei muri îndată aici de sabia aceasta, și marea aceasta îți va fi ție mormânt.

Atunci Eustatie cu cei doi fii au ieșit din corabie, tânguindu-se. Iar cârmaciul acela, depărtând corabia de la mal, a ridicat pânzele și a început a merge corabia înainte. Ce despărțire groaznică era aceasta plăcutului lui Dumnezeu de soția sa cea curată și cinstită!

Deci unul pe altul se petreceau cu ochii, plângând și tânguindu-se cu inimile. Se tânguia Eustatie cu fiii, stând pe mal; se tânguia și

femeia lui în corabie, răpită fiind de la bărbat și dusă în țară neștiută. Și cine va spune jalea, plângerea și tânguirea lor? Deci a stat Eustatie pe mal, privind după corabie, până când n-a mai văzut-o, apoi a plecat plângând cu copiii săi cei mititei. Și el plângea după femeia sa, iar fiii plângeau după mama lor. Și numai cu aceea se mângâia pe sine acel fericit suflet, că unele ca acestea le primea din mâna Domnului, fără de a Cărui voie nimic nu putea să se facă, și că pentru aceasta era încercat în credință, ca prin răbdare să ajungă la Împărăția cerească.

Dar încă nu se sfârșise necazul acela cu răpirea femeii, că mai mari decât cel dintâi îl așteptau. Pentru că s-a întâmplat de a întâlnit în calea lui un râu revărsat peste margini și foarte repede, la a cărui margine nici luntre nici pod nu se afla, ci prin apă trebuia să-l treacă pe el călătorul, și din pricina cursului celui repede al apei, nu era cu putință ca pe amândoi fiii săi deodată să-i treacă de cealaltă parte a râului.

Deci, lăsând un copil pe mal, iar pe celălalt luându-l în spate, l-a dus peste râu; și, trecându-l pe el, l-a pus pe celălalt mal.

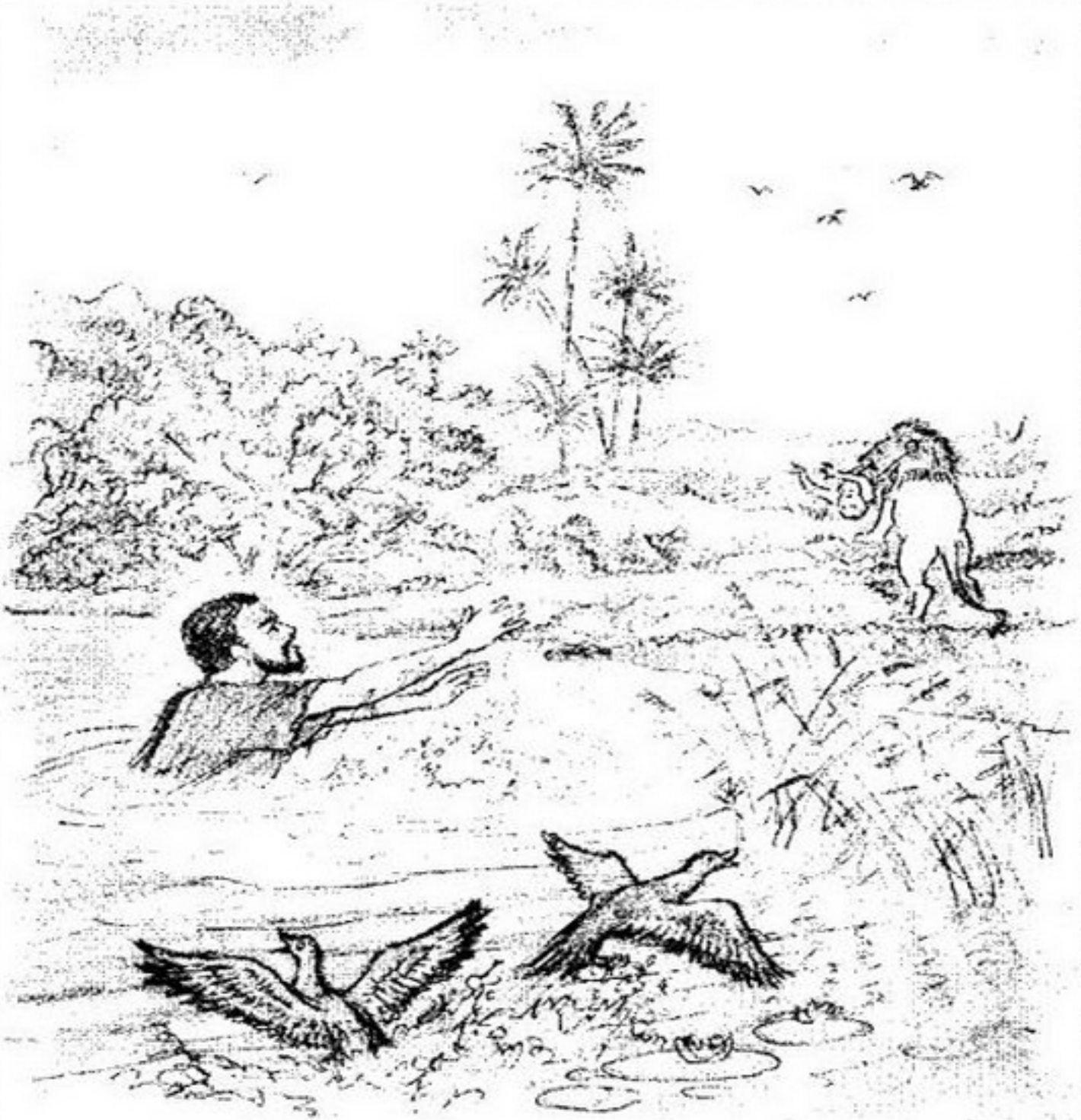

Şi fiind el în mijlocul râului, pe când se întorcea să ia pe celălalt copil, ca şi pe acela asemenea să-l treacă, a ţipat copilul. Şi ridicându-şi ochii Eustatie, a văzut un leu apucându-l pe copil şi fugind cu el în pustie.

Iar Eustatie stătea privind și cu jale strigând, până ce n-a putut să mai vadă pe fiară fugind cu copilul cel răpit. Apoi s-a întors înapoi, având nădejde spre celălalt copil. Dar încă nu plânsese de-ajuns pe un copil, și iată că a sosit vremea să plângă după celălalt. Căci, pe când se întorcea el spre celălalt, iată un lup a alergat ca o nălucă, l-a apucat și pe acela și l-a dus în pădure.

Acolo aflându-se, cuprins de necazuri din toate părțile, stând în mijlocul râului, omul se îneca în marea lacrimilor sale. Cine va spune durerile inimii lui, tânguirea și plângerea cea multă? A fost lipsit mai întâi de soția sa cea curată, care îl mângâia în mâhnirile lui. Apoi a fost lipsit de fii, spre care când privea avea răcorire în necazurile lui. Este adevărată minune că omul acesta a rămas viu. Cum nu s-a pierdut în mijlocul apei, slăbind de mâhnire? Însă dreapta cea tare a Celui Preaînalt îl întărea pe el în răbdare; pentru că Cel ce a trimis asupra lui o ispitire ca aceea, Acela i-a dat și putere să rabde.

Și ieșind din râu, a plâns la locul acela destul, și s-a dus pe cale tânguindu-se. Însă se

îmbărbăta numai cu gândul la Mângâietorul Dumnezeu, în Care a crezut şi pentru Care pe toate acestea le suferea. Şi n-a cârtit asupra lui Dumnezeu, zicând:

— Oare la aceasta m-ai chemat pe mine, Doamne, întru a Ta cunoştinţă, ca şi de femeie şi de fii să mă lipseşti? Oare acesta este folosul credinţei, ca mai nevoiaş decât toţi oamenii să fiu? Oare aşa iubeşti pe credincioşii Tăi, încât să piară risipiţi unul de altul?

Nimic din toate acestea n-a zis dreptul şi răbdătorul bărbat, ci, smerindu-se, s-a închinat lui Dumnezeu, mulţumindu-I pentru o încercare ca aceea.

Iar Dumnezeu, Cel ce toate spre folos le face, precum a păzit nevătămat pe Iona în pântecele chitului, aşa şi pe amândoi fiii lui cei răpiţi de fiare i-a păzit întregi şi sănătoşi în gurile acestora. Căci leul, alergând cu copilul, cu nimic nu l-a vătămat pe acesta. Iar când îl ducea pe el în pustie, l-au văzut nişte păstori şi începură a alerga după dânsul chiuind, iar leul, lepădând copilul sănătos, a fugit.

Asemenea și lupul, ducând pe celălalt copil, l-au văzut niște plugari și, strigând, au alergat după dânsul; iar acesta le-a lăsat copilul viu și nevătămat.

Iar păstorii și plugarii fiind dintr-un sat, au luat copiii și i-au crescut la ei.

Dar Eustatie, neștiind de aceasta, mergea pe cale și uneori mulțumea lui Dumnezeu în răbdare, iar alteori, biruindu-se de fire, plângea, zicând:

— Vai mie, cel ce oarecând eram bogat, iar acum sunt sărac și gol! Vai mie, cel odinioară vestit, iar acum străin! Eram oarecând ca un pom frumos înfrunzit și bine roditor, iar acum sunt ca o ramură uscată. Eram înconjurat în casă de slugi, pe uliță de prieteni, în războaie de ostași, iar acum am rămas singur în loc pustiu. Nu mă lăsa Tu, Doamne, nu mă trece cu vederea, Atoatevăzătorule, nu mă uita, întru tot Bunule! Doamne, nu mă părăsi pe mine până în sfârșit! Mi-am adus aminte, Doamne, de cuvintele Tale cele ce mi-ai zis la locul unde Te-ai arătat mie: „Ai să ai ispite ca Iov".

Ci acestea mai mult decât la Iov s-au făcut cu mine. Pentru că el, chiar dacă s-a și lipsit de averea sa și de cinste, dar ședea în gunoiul său, iar eu în țară străină nu știu unde mă voi duce. El avea prieteni, mângâindu-l pe dânsul; iar

mângâierea mea, fiii mei cei iubiţi, fiarele cele sălbatice apucându-i, i-au mâncat în pustia aceea. El, deşi era lipsit de fiii săi, de la soţie putea să aibă oarecare mângâiere şi alinare; însă buna mea soţie a căzut în mâinile nelegiuitului bărbat, iar eu ca o trestie în pustie mă clatin de viforul amarelor mele necazuri.

Doamne, nu te mânia asupra mea, cel ce grăiesc din amărăciunea inimii; căci grăiesc ca un om, dar mă întăresc în Tine, purtătorul meu de grijă şi îndreptătorul căilor mele, şi spre Tine nădăjduiesc şi cu a Ta dragoste, ca şi cu o rouă răcoroasă şi de vânt adietoare, răcoresc focul mâhnirii mele.

Aşa grăind el cu suspinuri şi cu lacrimi, a ajuns la un oarecare sat ce se numea Vadisis şi, intrând într-însul, a început a sluji locuitorilor de acolo, supunându-se lor, ca să se hrănească din osteneală. Şi lucra la munci pe care nu le ştia mai înainte, ostenindu-se întru acelea în care nu era obişnuit. După aceasta, a rugat pe oamenii satului aceluia ca să-l facă păzitor la ţarina şi la turmele lor, şi pentru aceea să-i dea o plată foarte mică.

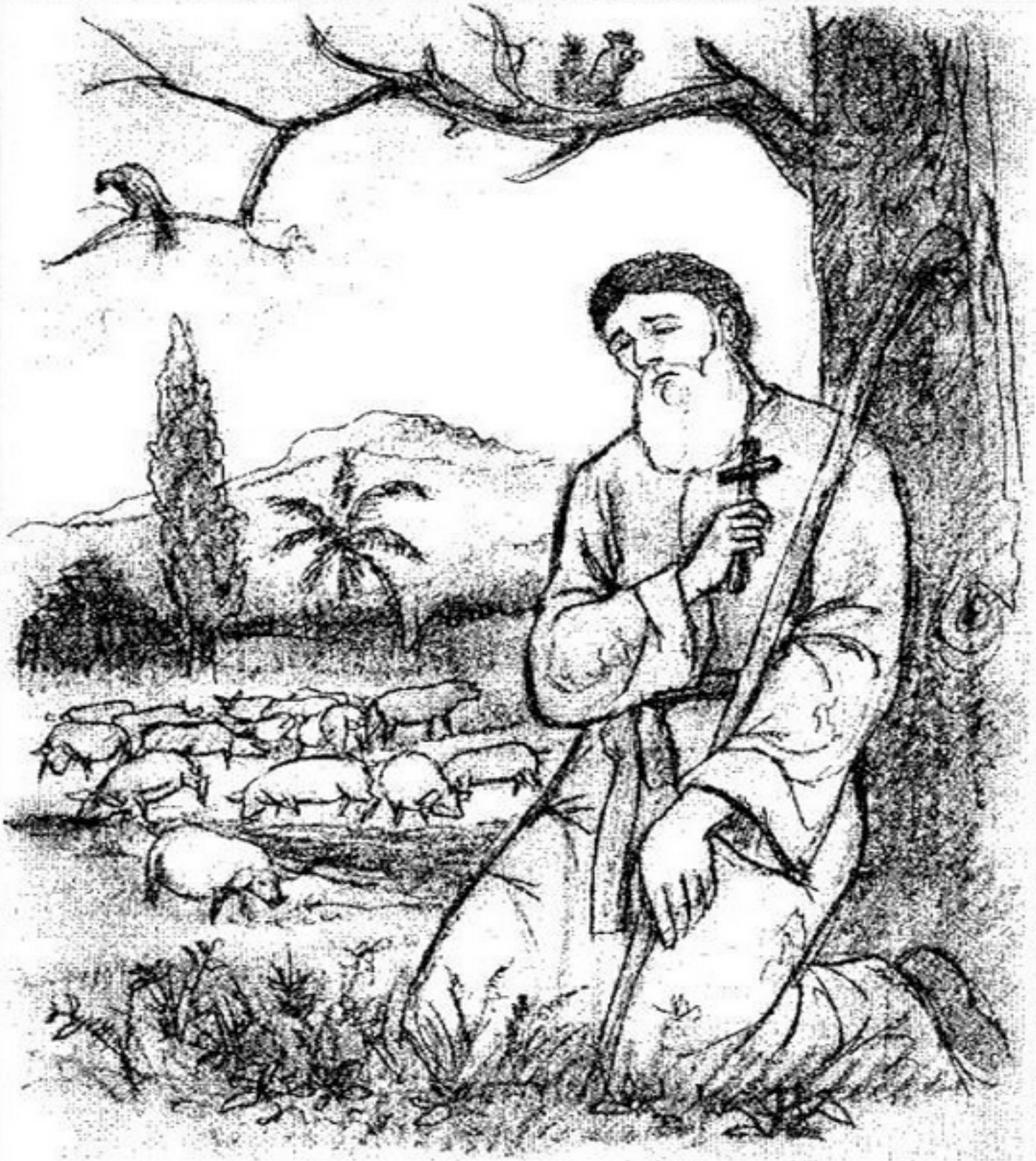

Şi aşa a petrecut în satul acela cincisprezece ani, în mare sărăcie şi smerenie şi întru osteneli multe, pentru că din sudoarea feţei

sale își mânca pâinea. Iar faptele lui bune și nevoințele cine le va spune? Poate tot omul să socotească că într-o sărăcie ca aceea și străinătate, întru nimic nu se îndeletnicea așa de mult ca în rugăciuni, în posturi, în lacrimi, în privegheri și în suspinurile inimii, înălțându-și spre Dumnezeu ochii, mâinile și inima, și de la îndurările Lui așteptând milă. Iar fiii lui creșteau nu departe, într-un alt sat. Dar el nu știa de ei, și nici ei nu știau unul de altul, deși vieţuiau în același sat.

Iar femeia lui a fost păzită de Dumnezeu de acel bărbat care, în același ceas când a luat-o pe ea de la adevăratul ei soț, a fost lovit de oarecare durere, și, ajungând la locul lui, a murit și a lăsat-o neatinsă. Apoi, după moartea bărbatului aceluia, acea cinstită femeie a rămas liberă și vieţuia în pace, fără de ispită, căștigându-și hrana cu osteneala mâinilor sale.

În acea vreme au făcut război cei de altă seminție asupra romanilor și i-au bătut mult, luând unele cetăți și robind țări. Atunci Traian împăratul a fost în mare mâhnire și, aducându-și aminte de viteazul său dregător Plachida, zicea:

– De ar fi fost Plachida al nostru, nu și-ar fi râs de noi vrăjmașii noștri, că era înfricoșător vrăjmașilor și de numele lui se temeau potrivnicii, că era viteaz și tare în războaie.

Și se mira împăratul cu toți dregătorii săi de acest minunat lucru, că nu se știa unde s-a ascuns Plachida cu femeia și cu copiii. Și sfătuindu-se să trimită spre căutarea lui prin toată împărăția sa, a zis către cei ce stăteau de față:

– Dacă cineva îmi va afla pe Plachida al meu, îl voi cinsti pe dânsul cu mare cinste și îi voi da lui daruri multe.

Atunci doi buni ostași, Antioh și Acachie, care au fost oarecând credincioși prieteni lui Plachida și vieţuiau în curtea lui, ziseră:

– Stăpânitorule împărate, nouă să ne poruncești să căutăm pe omul acela care este de multă trebuință la toată împărăția romanilor. Căci, chiar până la marginea pământului de l-am căuta pe el, la aceasta ne vom sârgui în tot chipul.

Și, bucurându-se împăratul de o sârguință ca aceea a lor, i-a trimis pe dânșii îndată. Iar ei, ieșind, au străbătut toate provinciile împărăției,

prin cetăți și prin sate, căutând pe iubitul lor conducător, și, pe oricine întâlneau, îl întrebau dacă nu cumva au văzut undeva pe un om ca acela.

Și așa se apropiară de satul acela în care Eustatie își trăia viața. Iar Eustatie atunci păzea țarina în câmp și, văzând pe ostașii ce veneau în sat, privea la dânșii. Și i-a cunoscut de departe, căci erau ostași ai lui, și s-a bucurat, încât de bucurie plângea și, stând lângă calea pe unde ostașii aveau să treacă, striga în taina inimii sale cu adânci suspine către Dumnezeu.

Și ajungând ei la Eustatie și urându-i de sănătate după obicei, l-au întrebat:

— Ce sat este acesta și cine îl stăpânește?

Apoi începură a-l întreba:

— Nu cumva este aici vreun om străin, al cărui înfățișare este așa și se numește Plachida?

Iar Eustatie le-a zis:

— Pentru ce pricină îl căutați?

Iar ei au zis:

— Prieten ne este nouă și de multă vreme nu l-am văzut și nu știm unde se află cu femeia și cu cei doi fii, și de ne-ar spune nouă cineva de dânsul, mult aur i-am da omului aceluia.

Iar Eustatie le-a zis:

— Nu-l știu, nici n-am auzit cândva de Plachida; poate stăpânii mei îl cunosc. Rogu-vă pe voi să veniți în sat și să vă odihniți în căsuța mea, căci vă văd pe voi și caii voștri osteniți de drum. Deci odihniți-vă la mine și apoi veți putea întreba dacă cineva din sat cunoaște pe cel căutat de voi.

Iar ei, ascultându-l, au mers împreună în sat, însă nu-l cunoșteau; iar el i-a cunoscut bine pe dânșii și lacrimi din ochii lui stăteau să iasă, însă le oprea, ca să nu fie cunoscut.

Și era în satul acela un om bun, la care își avea Eustatie adăpostirea. La acel om a dus pe ostașii aceia, rugându-l să-i odihnească pe dânșii și să pună înaintea lor câte ceva de ospăț. Iar el zicea:

— Îți voi plăti ție cu slujba mea toate cele ce vei cheltui la ospățul lor, pentru că îmi sunt mie cunoscuți.

Iar omul acela, din obiceiul cel bun al său și din rugămintea lui Eustatie, care avea să-i răsplătească lui cu slujba, îi ospătă pe străinii aceia din belșug. Iar Eustatie le slujea lor,

aducând și punând bucate înaintea lor și își aducea aminte de viața lui cea dintâi, când așa îi slujeau lui aceia cărora el le slujea acum. Și se biruia de fire spre lacrimi, însă se ascundea ca să nu fie cunoscut și, ieșind afară din casă, plângea puțin și își ștergea lacrimile, iar apoi intra iarăși, slujindu-le ca robul și săteanul cel mai de jos.

Iar ostașii aceia, căutând adeseori la fața lui, începură câte puțin a-l cunoaște și au grăit încet între ei: „Omul acesta seamănă cu Plachida sau cu adevărat el este", și ziseră: „Ne aducem aminte de o rană adâncă de la gâtul lui Plachida, pe care a primit-o la război, deci, de are acea rană, cu adevărat el este Plachida".

Și văzându-i rana aceea, au sărit îndată de la masă și au căzut la picioarele lui, zicându-i:

— Tu ești Plachida, pe care noi te căutăm! Tu ești iubitul împăratului, pentru care împăratul de atâta vreme se mâhnește! Tu ești vestitul general al armatei romanilor, comandantul pentru care toți ostașii se tânguiesc!

Atunci Eustatie, cunoscând că a venit vremea aceea în care Domnul i-a făgăduit să-l rânduiască în dregătoria și în cinstea lui cea dintâi, le-a zis:

— Eu sunt, fraţilor, cel pe care voi îl căutaţi. Eu sunt Plachida, împreună cu care voi aţi luptat multă vreme. Eu sunt cel slăvit

oarecând în Roma, celor de alt neam înfricoșat, vouă bun prieten, iar acum sărac, netrebnic și neștiut.

Și s-a făcut între dânșii bucurie mare și din bucurie lacrimi, și, sculându-se, l-au îmbrățișat și au plâns mult de bucurie.

Apoi l-au îmbrăcat pe el în haine de mult preț, ca pe un mare dregător, și i-au dat lui scrisorile împărătești și cu dinadinsul l-au rugat să meargă fără zăbavă la împărat, zicând:

— Iată s-au ridicat vrăjmașii, și nu este altul așa de viteaz ca tine, ca să biruiască și să alunge pe potrivnici.

Iar stăpânul casei aceleia și casnicii lui, auzind acestea, se mirau și se uimeau și a străbătut vestea în tot satul și toți ziceau:

— Mare om s-a aflat în satul nostru.

Și alergau ca la o mare minune și se mirau văzând pe Eustatie îmbrăcat ca un comandant de oști și cinstit de ostași. Iar Antioh și Acachie spuneau oamenilor faptele și vitejia bărbatului, bogăția și bunul lui neam.

Iar ei, auzind că Eustatie este un om atât de prețuit, mare comandant al romanilor, se mirau zicând:

— O, cum bărbatul acesta mare ne-a fost nouă slugă?

Şi căzeau la dânsul şi i se închinau, zicându-i:

— Pentru ce nu ne-ai spus nouă, stăpâne, neamul cel mare şi dregătoria ta?

Şi se închina la dânsul şi stăpânul lui la care trăise Eustatie, rugându-l să nu se mânie pe dânsul, pentru că nu îl cinstise pe el. Şi toţi oamenii se ruşinau de aceasta, că pe un om ca acesta l-au socotit dânşii ca pe un rob.

Apoi au plecat, întorcându-se la Roma, iar toţi oamenii satului aceluia i-au petrecut pe ei până departe cu cinste multă. Şi mergând pe cale şi vorbind, îl întrebau de femeia lui şi de fii, iar el le-a spus pe rând toate cele ce i se întâmplaseră, şi ostaşii plângeau auzind de reaua întâmplare a lui. Asemenea şi ei îi spuneau cum împăratul a fost în mare supărare pentru dânsul. Încă nu numai împăratul, ziceau ei, ci şi tot sfatul ostăşesc şi ostaşii se întristau pentru neaflarea lui. Şi vorbind aşa, nu după multe zile au ajuns la Roma şi au spus ostaşii aceia împăratului că au aflat pe Plachida, precum şi

felul cum l-au aflat pe el. Iar împăratul l-a primit pe el cu cinste, cu toți cei mari ai săi și, bucurându-se, l-au sărutat și îl întrebau cum a ieșit din casa sa și ce i s-a întâmplat lui. Iar el a spus toate cele ce i s-au întâmplat, și de femeie și de copii, și toți ascultând se înduioșau. Atunci împăratul a pus pe Eustatie în cea dintâi cinste a lui, și i-a dat lui multe averi, mai mari decât cele dintâi, și l-a îmbogățit pe el foarte, și toată Roma s-a bucurat de venirea lui Eustatie. Apoi l-a rugat pe el împăratul ca să meargă la război împotriva barbarilor și cu vitejia lui dintâi să apere împărăția de năvălirea lor și să elibereze cetățile robite. Iar Eustatie, adunând pe toți ostașii și văzând că nu sunt de ajuns la un război ca acela, a zis împăratului să trimită porunci în toate hotarele sale și să adune și din cetăți și din sate tineri puternici și să-i trimită la Roma, la rânduiala ostășească. Și s-a făcut așa. A trimis împăratul porunci și s-a adunat în Roma mulțime de oameni tineri și tari, de bună trebuință la război.

Între alții au venit acolo și cei doi fii ai lui, Agapie și Teopist, care crescuseră și erau frumoși

la chip, iar la trup mari și la putere tari. Și dacă s-au adus aceștia în Roma, i-a văzut comandantul și i-a iubit foarte. Pentru că însăși firea părintească se pleca spre fiii săi și se biruia de dragostea către ei. Și Eustatie, neștiind că aceștia sunt fiii lui firești, îi iubea ca pe niște fii ai săi și ei totdeauna stăteau înaintea lui. Și îi făcea părtași cu sine la masa sa, căci îi erau lui plăcuți.

Deci a mers Eustatie la război și, luptându-se cu barbarii, i-a biruit pe dânșii cu puterea lui Hristos. Și nu numai cetățile și țările cele robite le-a dezrobit, dar și pe tot pământul vrăjmașilor l-a biruit și l-a robit și pe ostașii lor desăvârșit i-a nimicit, și în Domnul său a arătat vitejie și biruință mai mare decât cele dintâi biruințe pe care le câștigase mai înainte.

Și sfârșindu-se războiul și întorcându-se Eustatie cu pace la locul său, i s-a întâmplat ca în călătoria sa să poposească într-un sat care era așezat la un loc frumos lângă un râu. Și fiind plăcut locul acela pentru odihnă, s-a liniștit Eustatie acolo trei zile cu oastea sa, Dumnezeu voind ca în felul acesta să-l aducă întru

cunoaştere pe credinciosul său rob cu femeia şi cu fiii săi, şi astfel să adune la un loc pe cei risipiţi; căci femeia lui vieţuia în acel sat şi avea o grădină acolo din care îşi câştiga cu multă osteneală hrana de toate zilele.

Iar după dumnezeiasca rânduială, Agapie şi Teopist, neştiind nimic de mama lor, şi-au aşezat cortul lor chiar lângă grădina ei; căci, dintr-un sat fiind ei, aveau un cort, o viaţă şi o dragoste, potrivindu-se întocmai unul cu celălalt în gândire şi în cugete, ca fraţii cei dintr-o mamă. Căci deşi ei nu ştiau că sunt fraţi şi că aveau strânsă legătură de sânge între ei, se aveau ca fraţii. Deci s-au culcat să se odihnească lângă grădina maicii lor.

Iar într-una din zilele acelea, lucrând ceva maica lor în grădina sa la amiază, a auzit vorba ostaşilor ce se odihneau aproape în cortul lor. Iar în vorba lor se întrebau unul pe altul de ce neam este. Şi a zis cel mai mare:

— Eu foarte puţin îmi aduc aminte că tatăl meu era comandant de oşti în Roma. Şi nu ştiu de ce a ieşit din Roma cu mama, luându-mă pe mine şi pe un alt frate al meu mai mic, pentru că

noi doi eram la dânșii. Și am mers până la mare, unde am intrat într-o corabie și, mergând peste mare, am sosit la mal. Și nu știu de ce maica a rămas în corabie, iar tata împreună cu noi, ieșind din corabie, am plecat. Numai aceasta îmi aduc aminte, că tatăl meu plângea foarte mult după dânsa și noi asemenea, și mergeam pe cale plângând. Iar după ce am ajuns la un râu, tatăl meu m-a lăsat pe mine pe mal; iar pe fratele cel mic, luându-l pe umeri, l-a dus de cealaltă parte a râului și după ce l-a trecut pe el și venea la mine, un leu alergând m-a răpit și m-a dus în pustie, iar niște păstori m-au scos din gura leului și am fost crescut într-acel sat în care știi.

Atunci cel mai tânăr sculându-se degrab, l-a îmbrățișat cu bucurie și cu plângere, zicând:

— Cu adevărat tu ești fratele meu, că de toate acestea pe care tu le spui și eu îmi aduc aminte; căci am văzut cu ochii mei când te-a apucat pe tine leul și pe mine în același ceas m-a răpit un lup, dar niște plugari m-au scăpat.

Și cunoscându-se între dânșii, amândoi frații s-au bucurat foarte, și cuprinzându-se și sărutându-se unul pe altul, au plâns mult de bucurie.

Iar maica lor, auzindu-le vorba, se mira și își ridica ochii cu suspine și lacrimi spre cer. Căci a cunoscut că sunt fiii ei și inima ei îndată s-a răcorit din acele amare necazuri în care se aflase

până atunci. Însă fiind femeie înțeleaptă, n-a cutezat a se arăta lor fără o dovadă vrednică de credință, căci era săracă și îmbrăcată cu haine sărăcăcioase, iar ei erau ostași aleși și cinstiți. Și a crezut de cuviință că e bine să meargă la comandantul de oști și să-l roage ca pe lângă oastea lui să se poată întoarce și ea la Roma, și mai bine acolo să se facă cunoscută fiilor săi și să se înștiințeze despre bărbatul său, de este viu sau nu. Deci, mergând, a stat înaintea comandantului de oști și i s-a închinat lui, zicându-i:

— Rogu-mă ție, stăpâne, să-mi dai voie ca pe lângă taberele tale să merg și eu la Roma, pentru că eu sunt romană și am fost luată în robie de barbari în pământul acesta acum șaisprezece ani, și acum, fiind slobodă, trăiesc în țară străină, îndurând sărăcia cea mare.

Iar Eustatie, fiind milostiv, îndată s-a înduioșat de rugămintea ei și i-a dat voie ca fără de temere să se întoarcă la moștenirea sa. Atunci femeia, stând și privind la comandant, l-a cunoscut că este bărbatul ei și, mirându-se, stătea uimită. Iar Eustatie n-a cunoscut pe femeia sa. Însă ea se temea să spună bărbatului său că este femeia lui. Pentru că îl vedea pe el în

slavă mare, impunător la faţă, şi cu mulţime de ostaşi stând înaintea lui; pe când ea, ca una din cele mai nevoiaşe femei, era săracă; şi s-a dus de la ochii lui atunci, rugându-se stăpânului şi Dumnezeului său, ca numai El să rânduiască în viitor, cum ar putea fi cunoscută de bărbat.

Apoi, găsind vreme potrivită, a intrat şi a stat înaintea comandantului care, privind spre dânsa, i-a zis:

— Ce mai pofteşti încă de la mine, bătrâno?

Iar ea, închinându-se lui, i-a zis:

— Rogu-mă ţie, stăpânul meu, să nu te mânii pe mine, roaba ta, că am să întreb de un lucru pe înălţimea ta; să îngădui puţin deci, ascultând pe roaba ta.

— Bine, spune! a zis el.

Iar ea a început a grăi:

— Au nu eşti tu Plachida, cel ce din Sfântul Botez te-ai numit Eustatie? Au nu ai văzut tu pe Hristos pe Cruce, între coarnele cerbului? Nu ai ieşit tu pentru Dumnezeu din Roma cu femeia ta şi cu cei doi fii, Agapie şi Teopist? Nu a luat cu sila de la tine barbarul cel din corabie pe femeia ta, care sunt eu cu adevărat?

Auzind acestea, Eustatie s-a deșteptat ca din somn și, cunoscând îndată pe femeia sa, s-a sculat la dânsa și, îmbrățișându-se amândoi, au plâns mult de bucuria cea mare. Apoi Eustatie a zis:

— Să lăudăm și să mulțumim lui Hristos, Mântuitorul nostru, Care n-a depărtat de la noi mila Sa, ci, precum a făgăduit ca după necazuri să ne mângâie pe noi, așa a și făcut.

Și mult bucurându-se și plângând, au mulțumit lui Dumnezeu. După aceasta, dacă a încetat Eustatie din plâns, l-a întrebat pe el femeia:

— Dar unde sunt fiii noștri?

Iar el, suspinând din adâncul inimii, a zis:

— Fiarele i-au mâncat pe dânșii.

Iar femeia a zis:

— Să nu te întristezi, stăpânul meu, că precum ne-a dat nouă Dumnezeu ca fără de așteptare să ne aflăm unul pe altul, așa ne va da nouă să aflăm și pe fiii noștri.

Iar el a zis:

— Au nu ți-am spus că sunt mâncați de fiare!?

Iar ea a început a-i spune tot ce auzise cu o zi înainte, când lucra în grădină, de la cei doi ostaşi ai lui, care vorbeau unul cu altul, şi a cunoscut că sunt fiii lor.

Iar Eustatie, chemându-i îndată pe dânşii, i-a întrebat:

— De ce neam sunteţi, unde v-aţi născut şi unde aţi crescut?

Iar ei au zis:

— Noi, stăpâne al nostru, am rămas de mici orfani de părinţii noştri şi îi ţinem minte puţin, însă ne aducem aminte că tatăl nostru era comandant de oşti al romanilor, precum eşti măria-ta, şi nu ştim cum tatăl nostru a ieşit din Roma noaptea cu mama noastră şi cu noi amândoi şi, după ce am trecut marea în corabie, a rămas acolo mama noastră, nu ştim pentru ce, iar tatăl nostru, plângând după dânsa, a mers cu noi la un râu, peste care trecându-ne pe câte unul, când era el singur în mijlocul râului, nişte fiare ne-au răpit pe noi; pe mine un leu, iar pe el un lup, şi amândoi am fost păziţi de mâncarea fiarelor, căci pe mine nişte păstori, iar pe el nişte plugari ne-au crescut.

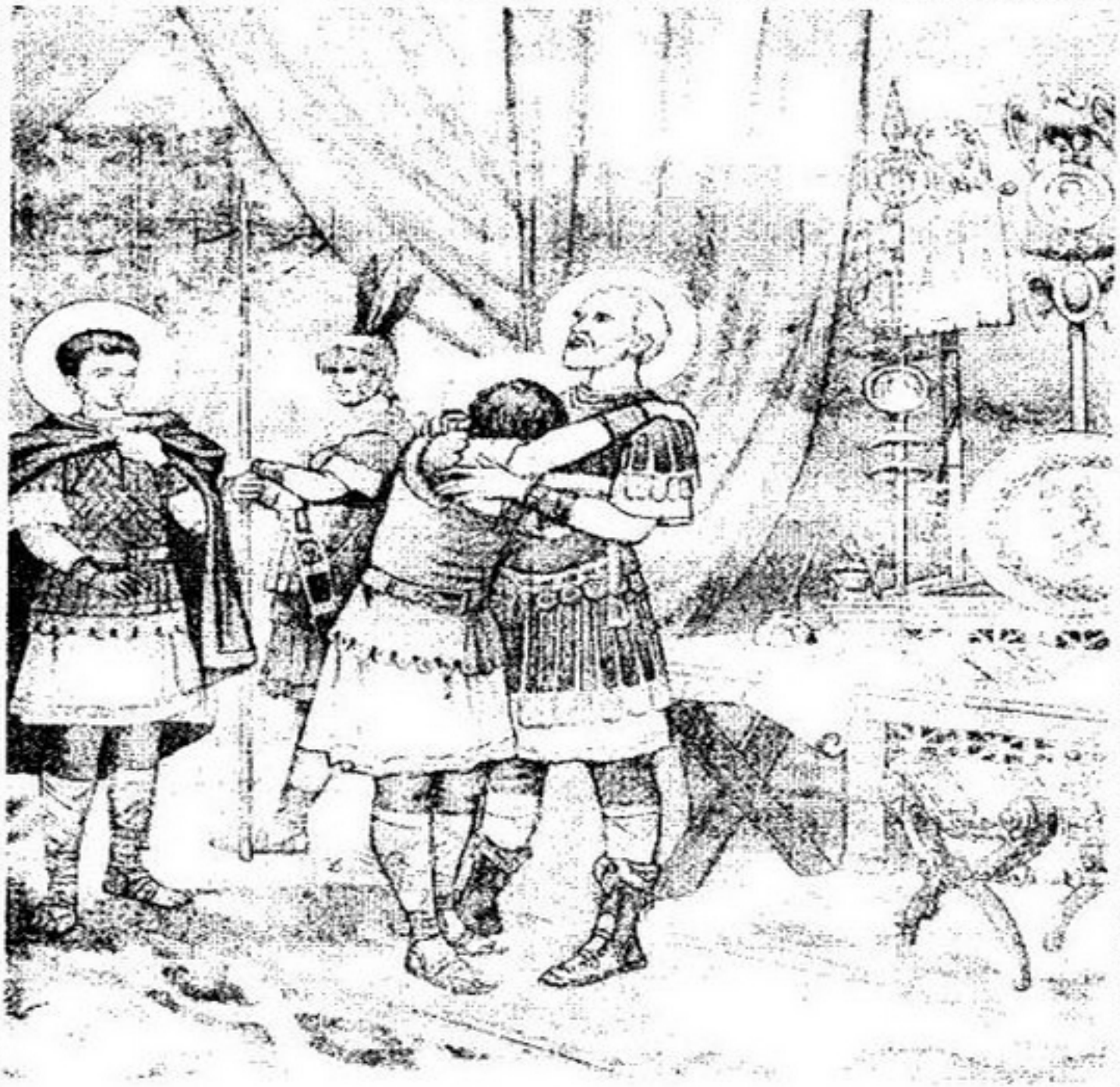

Auzind aceasta, Eustatie cunoscu pe fiii săi și, îmbrățișându-i, au plâns mult. Și s-a făcut bucurie mare în tabăra comandantului precum oarecând în Egipt, când s-a cunoscut Iosif cu frații săi. Și a străbătut vestea prin toate taberele de aflarea femeii și a fiilor

comandantului lor, şi s-au adunat toţi bucurându-se şi s-a făcut veselie mare în toată oastea. Pentru că nu se mângâiau atâta de biruinţa asupra vrăjmaşilor, cât de această bucurie.

Aşa a mângâiat Dumnezeu pe credincioşii Săi robi. Pentru că El omoară şi face vii, face săraci şi îmbogăţeşte, pogoară în necazuri şi ridică spre bucurie şi veselie. Şi putea atunci Eustatie ca să zică ca David: „Veniţi de auziţi toţi cei ce vă temeţi de Dumnezeu şi vă voi povesti câte a făcut El sufletului meu. Adusu-şi-a aminte să facă milă cu mine. Dreapta Domnului m-a înălţat. Dreapta Domnului a făcut putere".

Iar când Eustatie se întorcea de la război, bucurându-se pentru biruinţă şi pentru aflarea femeii şi a fiilor săi, atunci mai înainte de a ajunge în Roma, a murit Traian împăratul, iar în locul lui a stat Adrian (117-138), care era foarte rău, urând pe cei buni şi alungând pe cei binecredincioşi.

Deci intrând Eustatie în cetate cu veselie şi slavă mare, precum se obişnuia la marii comandanţi ai romanilor, şi ducând cu sine mulţi

robi și trofee scumpe fără de număr, a fost primit cu cinste de împăratul și de toți romanii și i s-a răsplătit vitejia lui mai mult decât cea dintâi, fiindcă acum era cinstit de toți mai mult decât înainte.

Însă Dumnezeu, Cel ce nu vrea ca, în lumea aceasta scurtă și nestatornică, robii Lui să fie cinstiți și slăviți până în sfârșit, prin cinstea cea vremelnică și deșartă, le-a gătit la ceruri cinstea și slava cea veșnic neschimbată.

Căci Domnul, așa cum i-a descoperit înainte robului său, numai o răcorire de necazuri i-a făcut lui Eustatie prin aducerea lui în cea dintâi cinste, însă calea cea mucenicească spre cer i-a arătat-o mai înainte. Așa încât nu după multă vreme, iar l-a întors la necinste și la necaz, pe care el le-a răbdat cu dulceață pentru Hristos. Pentru că s-a întâmplat că răucredinciosul Adrian a vrut să aducă jertfă zeilor, mulțumindu-le pentru biruința cea asupra vrăjmașilor. Și intrând el în capiștea idolească cu mai-marii oștilor sale, Eustatie n-a intrat, ci a rămas afară.

Şi l-au îndemnat slujitorii de la templul idolesc să se închine zeilor, dar Eustatie cu toţi ai lui n-au vrut şi au fost duşi la împărat.

Şi l-a întrebat pe el împăratul:

— De ce nu vrei să intri cu noi în capişte şi să mulţumeşti zeilor? Ţie ţi se cuvine mai întâi să mulţumeşti idolilor, că nu numai în războaie te-au păzit întreg şi sănătos şi ţi-au dat biruinţă asupra vrăjmaşilor, ba încă şi pe femeia ta şi pe fiii tăi ţi i-au arătat ţie!

Răspuns-a Eustatie:

— Creştin sunt şi pe Unul Dumnezeul meu Iisus Hristos îl ştiu, pe Acela Îl cinstesc şi-I mulţumesc şi Lui mă închin, pentru că El pe toate acestea: sănătatea, biruinţa, pe soţia şi pe fiii mei mi i-a dăruit mie. Iar idolilor celor surzi, muţi şi nelucrători, nu mă voi închina.

Şi s-a dus la casa sa Eustatie. Iar împăratul, mâniindu-se împotriva lui, chibzuia în ce chip s-ar răzbuna pentru necinstirea zeilor săi. Şi mai întâi a luat de la dânsul după puţină vreme dregătoria lui, şi ca unui om de rând i-a poruncit să stea înaintea lui; apoi pe femeia şi pe fiii săi, de faţă punându-i, îi îndemna cu cuvinte să jertfească idolilor. Şi, neputând să-i întoarcă pe dânşii de la Hristos, i-a osândit să fie mâncaţi de fiare.

Şi Sfântul Eustatie, sărbătoritul şi viteazul ostaş de odinioară, mergea la arenă cu ai săi, fiind osândiţi la moarte, şi nu se ruşina de o necinste ca aceea, nici nu se temea de moartea cea pentru Hristos. Căci precum începuse a sluji Domnului cu credinţă, aşa şi sfârşea cu râvnă mare, mărturisind numele Lui cel sfânt înaintea tuturor. Şi întărea pe soţia sa cea cinstită şi pe iubiţii săi fii ca să nu se teamă de moartea mucenicească cea aducătoare de cununi şi dătătoare de viaţă veşnică. Asemenea şi ei între dânşii, unul pe altul se întăreau cu cuvintele şi cu nădejdea răsplătirii celei ce va să fie întru Împărăţia cerurilor, şi mergeau la moarte cu bucurie, ca la un ospăţ.

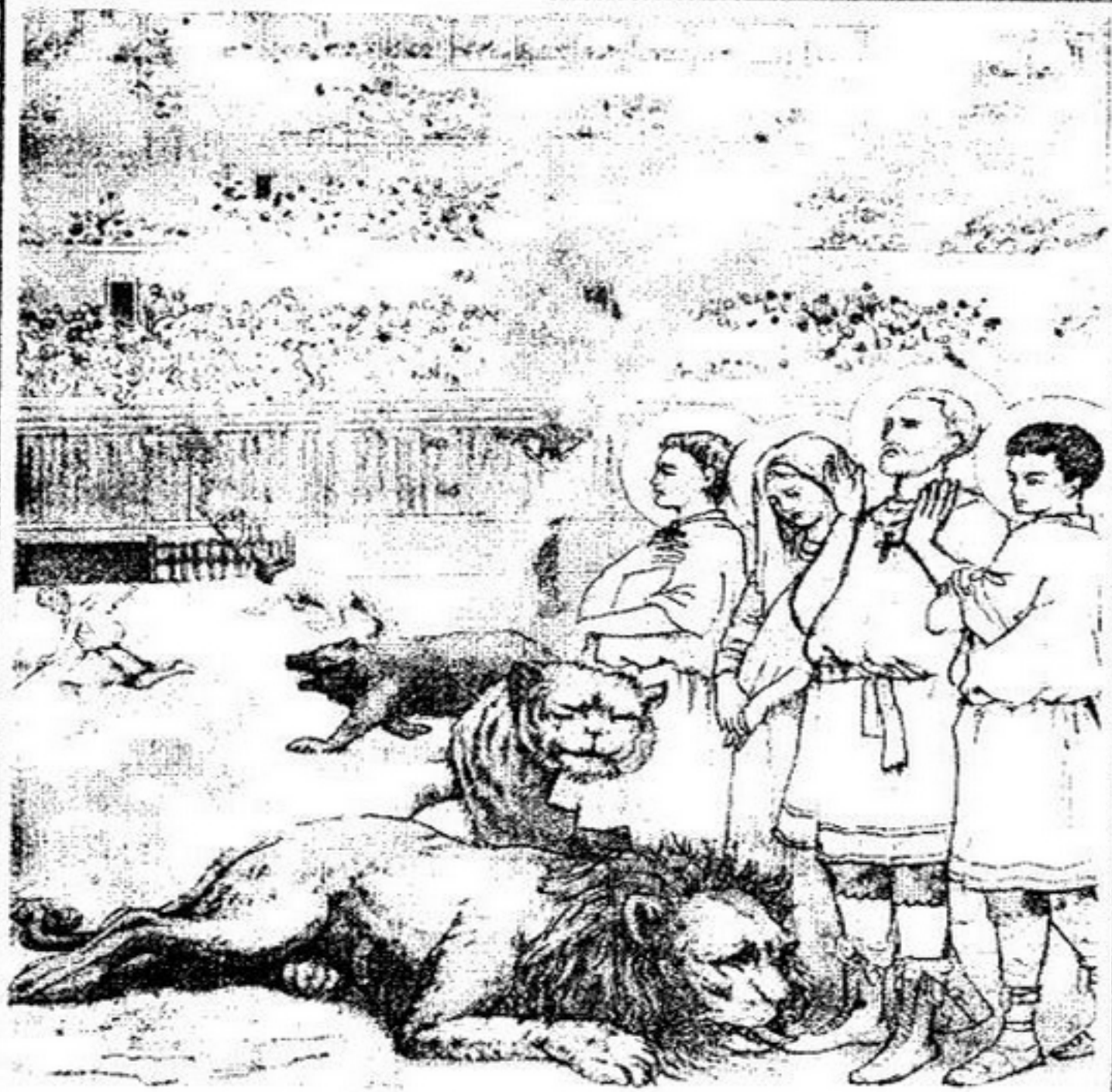

Şi, dându-se drumul fiarelor asupra lor, nu i-au vătămat. Căci, oricare fiară alerga la dânşii, îndată închinându-se, se întorcea înapoi. Şi fiarele îşi îmblânzeau mânia lor, iar împăratul mai mult se făcea ca o fiară, şi a poruncit ca, ducându-i pe dânşii de la locul acela, să-i arunce

în temniță. Iar a doua zi a hotărât ca să se înfierbânte un cuptor în formă de bou de aramă și să arunce într-însul pe Sfântul Eustatie cu femeia și cu amândoi fiii. Și a fost cuptorul cel încins fără de vătămare asupra sfinților mucenici, precum oarecând a fost răcorit de rouă cuptorul haldeilor pentru tinerii iudei. Căci Dumnezeu a făcut mijlocul cuptorului ca un duh de rouă suflând, și nu s-a atins nicidecum focul de dânșii, nici nu i-a întristat, nici nu i-a mâhnit pe ei.

Iar ei au lăudat și au slăvit pe Dumnezeu în acel cuptor. Și rugându-se, și-au dat sfintele lor suflete în mâinile lui Dumnezeu și au trecut la cereasca împărăție. Iar a treia zi a mers păgânul împărat Adrian la acel cuptor, vrând să vadă cenușa mucenicilor. Dar, deschizând ușa, a aflat trupurile lor cele sfinte întregi și nevătămate și nici un păr din capul lor nu arsese, ci ca niște vii și dormind se arătau fețele lor, pline de o frumusețe preaminunată și mai presus de fire, încât tot poporul ce era acolo a strigat:

— Mare este Dumnezeul creștinilor! El este singurul Dumnezeu și nu este altul ca El.

Iar împăratul s-a întors cu rușine la palatul său, și tot poporul ocăra pe împărat pentru răutatea lui, că l-a pierdut în zadar pe un

general ca acesta, care era comandant de bună trebuință la toată împărăția. Deci, creștinii luând cinstitele trupuri ale mucenicilor, le-au îngropat după cuviință, slăvind pe Dumnezeu.

Iar eu v-am spus aici această istorioară sfântă prin care am arătat în ce chip Domnul Dumnezeu și Mântuitorul nostru Iisus Hristos a chemat la calea mântuirii și adevărului pe acești robi ai Săi și le-a dat lor bunătățile Sale cele veșnice.